
	УНИВЕРЗИТЕТУ У БАЊОЈ ЛУЦИ ПРИРОДНО- МАТЕМАТИЧКИ ФАКУЛТЕТ		
	Додипломске академске студије		
Студијски програм(и):	Екологија и заштита животне средине Наставни смјер / Општи смјер		

Назив предмета	Физиологија и екофизиологија биљака II			
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	Фонд часова	Број ЕЦТС бодова
1Ц13ЕОС1079	обавезни	пети	2+3	5
Наставник	Др Тања Максимовић, доцент			

Условљеност другим предметима:	Облик условљености
Физиологија и екофизиологија биљака II, Биохемија	Положен испит

Циљеви изучавања предмета:

Циљ и задаци овог предмета је усвајање основних знања о животним процесима биљака, који се односе на процесе растења, развића и размножавања и отпорности биљака на неповољне услове животне средине.

Исходи учења (стечена знања):

Студенти ће стећи основна сазнања о процесима морфогенезе, укључујући размножавања биљака и факторима који ове процесе регулишу – биљни хормони и сензорски пигменти. Посебна сазнања студенти ће стећи о утицају неповољних еколошких чинилаца (суше, температуре, соли, зрачења, болести и штеточина) на животне процесе биљака и њихову морфолошку и физиолошку адаптацију на те стресне услове.

Садржај предмета:

1. Физиологија и екофизиологија биљака - дефиниција и предмет проучавања, објашњење основних појмова, однос према другим наукама, и могућност примјене. Извор података и литература. Упознавање са поглављима који ће се током семестра обрађивати.
Рад у физиолошкој лабораторији (правила, прибор и опрема). Упознавање са основним методама које ће се радити током семестра као и начинима њихове примјене.
2. Физиологија растења и развића. Растење биљака. Биљни хормони, ауксини, гиберилини, цитокинини, етилен, абсцисинска киселина.
Доказивање ослобађања етилена из зрелог плода. Утицај ауксина на ризогенезу. Ефекат гиберелина на издуживање биљака.
3. Развиће биљака. Фазе развића. Свјетлосна контрола развића. Морфогенеза. Фитохром, криптохром и њихове функције.
Метод мјерења растења биљака. Утицај свјетлости на морфологију листа.
4. Развиће биљака: Вернализација, сенесценција и абсцисија.
Мјерење запремине и површине корјеновог система.
5. Покрети биљака. Индуковани покрети; Тропизми, настије.
Покрети биљака. Доказивање фототропизма, доказивање термонастије, сеизмонастије и позитивног геотропизма корјена.
6. Аутономни покрети биљака. Биолошки часовници.
7. Размножавања биљака. Физиологија полена и јајне ћелије.
Одређивање животне способности сјемена методом бојења. Утицај свјетлости и температуре на клијање сјемена.
8. Опрашивање и оплодња. Развиће сјемена и плодова
Утицај влажности и концентрације спољашњег раствора на клијање сјемена.
9. Дуговјечност сјемена. Мировање сјемена. Клијање сјемена.
Стандардна клијавост и енергија клијања сјемена.
10. Физиологија вегетивног размножавања биљака и биотехнологија.
Култура ткива. Ин витро умножавања афричке љубичице.
11. Физиологија отпорности. Физиолошке основе отпорности. Отпорност према суши, Високим и ниским температурама и отпорност према мразу.
Заштитно дејство шећера на протоплазму при ниским температурама.
12. Осморегулација: конзервација воде, модификације листа, компатибилни растворици.
Пролин као физиолошко-биохемијски параметар отпорности биљака према стресу.
13. Отпорност биљака према солима, јонима и рН. Отпорност биљака према зрачењу (UV и јонизујућа зрачења).
*Одређивање евапотранспирације листа различитих биљака.
Основни принципи примјене радиоизотопа у физиологији биљака.*

14. Отпорност биљака на загађеност ваздуха. Отпорност биљака на болести и штеточине.
Утицај тешких метала на животне процесе биљака.
15. Интеракције између биљака и између биљака и других организама.
Алелопатија. Доказивање алелопатских односа између биљака.

Методe наставe и савладавањe градива:

Стручна знања и способности ће се обезбједити кроз предавања, лабораторијске вјежбе и семинарски рад.

Литература:

1. Stanković, Ž., M., Krstić, B., Erić, Ž. (2006): *Fiziologija biljaka*. Prirodno matematički fakultet, Departman za biologiju i ekologiju, Novi Sad.
2. Stanković, Ž. (2010): *Fiziologija biljaka*. Državni univerzitet u Novom Pazaru, Novi Pazar
3. Maksimović, T., Stanković, Ž. (2009): *Praktikum iz fiziologije biljaka*. Prirodno matematički fakultet u Banjoj Luci, Banja Luka.
4. Nešković, M., Konjević, R., Ćulafić, Lj. (2003): *Fiziologija biljaka*. NNK-International, Beograd
5. Krstić, B., Oljača, R., Stanković, Ž. (2008): *Ekofiziologija biljaka: Mehanizmi adaptacija biljka na nepovoljne činioce*. Izdavači: Poljoprivredni fakultet Univerziteta u Banjoj Luci i Prirodno-matematički fakultet, Univerzitet u Novom Sadu.
6. Taiz, L., Zeiger, E. (2006): *Plant Physiology*. Fourth edition. Sinauer Associates. Sunderland, U. S. A.

Облици провјере знања и оцјењивања:

Провјера знања се обавља писмено у облику теста и колоквијума на вјжбама 2 пута у току семестра. Завршни испит се полаже практично (вјежбе) и усмено (или у виду завршног теста). Положен практични испит представља услов за приступање усменом испиту.

Вјежбе	10	Тестови	20	Завршни испит
Семинарски рад	10	Колоквиј	20	40

Посебна назнака за предмет:

Име и презиме наставника који је припремио податке: Др Тања Максимовић, доцент